

Visitationstal av kontraktsprost Anders Johansson Hamrånge kyrka, den 22 oktober 2023

Kära församlingsbor, anställda, förtroendevalda och ideella medarbetare i Hamrånge och Hille församlingar, ni alla som utgör Gästrikedustens pastorat. Nu har stunden kommit då det är dags att sammanfatta dagarna här hos er. Det har varit fina dagar med goda samtal och stor gästfrihet. Vi sa det när vi åkte härifrån en snöig torsdagskväll hur märkligt mycket vi upplevt på två dagar och hur fort en blir hemmastadd. Att leva tillsammans är överskriften den här söndagen och det har vi verkligen gjort under ett par intensiva dagar. Stort tack till er för allt detta och jag vill nu lyfta några av mina intryck här och så kommer mer i det protokoll som skrivs.

Först något om visitationer som är en påminnelse om att vi lever tillsammans i kyrkan, som församling och pastorat och som en del av kyrkan i Uppsala stift, i Sverige och i hela den världsvida gemenskapen. Visitationerna sker regelbundet vart fjärde år då växelvis biskop och kontraktsprost visiterar en församling. Eftersom er kyrkoherde är kontraktsprost skulle det egentligen ha varit domprosten Matilda Helg som visiterade er, men eftersom hon är alldeles ny i sitt uppdrag gav biskopen mig uppdraget att visitera er – och jag är jätteglad för det.

Inför visitationen har en förvaltningstillsyn genomförts där personal från stiftskansliet har gått igenom alla de dokument som en församling eller pastorat ska ha, alltifrån budget och verksamhetsplan till jämställdhetsplan samt kris- och beredskapsplan. Intrycken från förvaltningstillsynen finns i en rapport som kommer att bifogas som en bilaga till visitationsprotokollet. Protokollet kommer att tas upp i domkapitlet och stiftsstyrelsen och skickas till församlingen för fortsatt reflektion. Det blir sedan utgångspunkt för uppföljningen av visitationen.

Jag vill säga något om den fantastiska gudstjänsten som vi fick fira i onsdags och som verkligen illustrerar att vara kyrka här och nu. Taco lov – observera att det stavas som Tacos det som blivit den självklara fredagsmiddagen i många hem. Den här gudstjänsten innehöll sång av barnkören, predikan, bön, lovsång och dessutom en underbart god måltid och måltidsgemenskap. Det är verkligen att möta ett behov där familjer får stöd i sin vardag – de slipper laga mat – en stund av gemenskap och tillsammans ta del av Guds ord. Det här är en modell som prövats med framgång och med olika namn runt om i församlingar; Gud och spaghetti, pannkaksgudstjänster eller som här Taco lov. Tack vare många medarbetares flitiga insatser var vi ungefär 130 personer som fick både huvudrätt och dessert och så många var vi också som var samlade till gudstjänst. Detta är något att vara tacksam för och att hålla i minnet de söndagar när vi tycker att det är lite glest i bänkarna. Vi ska inte ge upp söndagen eller högmässan, men vi får glädjas åt att gudstjänst firas på fler sätt och vid fler tillfällen under veckan.

Dagen var dock inte slut med detta utan det fortsatte tillsammans med en stor och mycket frimodig ungdomsgrupp i ett ganska spritt åldersspann. Där är det tydligt att de lite äldre ungdomarna, de unga vuxna, de som har varit med ett tag, tar på sig ledartröjan och blir ett stöd för sina yngre kompisar. Att vara ung i vår tid är utsatt på många sätt och här finns ett sammanhang där era ungdomar verkligen får stöd av varandra och av dem som leder arbetet. Kvällen avslutades i Hille kyrka, stämningsfullt upplyst av stearinljus och med en lovsång som aldrig ville tystna. Detta är ett arbete som ni ska vara mycket stolta över och som ni ska vara rädda om.

Att leva tillsammans är något som sträcker sig utanför kyrkans och församlingshusets väggar och en visitation kan vara att öppna nya dörrar. Kanske skedde det i torsdags när vi besökte skolan i Bergby. Det var roligt redan att komma in och se den fräscha, nyrenoverade och utbyggda skolan som även rymmer en fritidsgård och en idrottshall. Er kyrkoherde Daniel upptäckte en dörr, mellan biblioteket och fritidsgården, där han blev sugen på att gå in och slå sig ner i det fik som planeras där. Tänk vilken möjlighet som mötesplats där vid fiket som förenar skola, bibliotek och fritidsgård kommer att bli! Och där vill kyrkoherden att er församlingsvårdande personal i Hamrånge ska vara. De vi mötte i skolan, både lärare och elever var väldigt positiva och dessutom nyfikna på vad vi var för filurer. Vi lärde oss också ett nytt ord när en av grabbarna upptäckte Daniels prästkrage och när han fått bekräftat att det verkligen var en präst han hade framför sig undrade han om Daniel hade tystnadsblick. I ett av klassrummen blev vi introducerade i ett av de nya ämnena på schemat. Det var framtidskunskap där eleverna fick fundera på sin framtid utifrån olika aspekter och där flera vette mot existentiella frågor. Ämnet framtidskunskap utreds nu om det ska vara en del av läroplanen – ett ämne utan krav på betyg men med en längtan om ett mod att våga prata om de stora livsfrågorna. Och här är skolan i Bergby ett pilotprojekt. Det är lätt att se hur många beröringspunkter som finns när det gäller våra möten med unga och att det finns stora gemensamma behov som bättre möts när vi som kyrka samverkar med det övriga samhället.

Efter skolan åkte vi vidare till Fyren i Norrsundet, ett hus som sjuder av energi och kreativitet. Även där uttrycktes en stor förväntan och öppenhet för samverkan med kyrkan och ganska snabbt kunde vi identifiera möjliga samarbetsområden både när det gäller diakonala insatser och skapande verksamhet. Det är ABF som driver fyren och jag tror att det i deras fall är en styrka att det finns en så tydlig ideologi botten även hos dem. För vi vet ju att vi som kyrka har en ideologisk botten i vår tro och när vi båda står trygga i vår respektive förankring blir det en stabil grund när det gäller samverkan. Vi diskuterade allt ifrån de ungdomar som kör sina Epa-traktorer, hur kan vi nå dem?, sing a long för människor mitt i livet, utdelandet av matkassar, hur ska vi tillsammans möta den tydliga yttre nöden lika mycket som den mer osynliga inre nöden och andra diakonala insatser till gudstjänster på fyren. Det var oerhört inspirerande möten.

I visitationen ingår att titta på kyrkobyggnaderna. Tidigare hade jag som kontraktsprost att göra en mer grundläggande inspektion, det ligger nu på handläggare på stiftet som har en ett särskilt uppdrag, men jag vill ändå lyfta fram era två fantastiska kyrkor. Vilka helgedomar, vilka fantastiska tillgångar. Hille kyrka har jag redan nämnt och här i Hamrånge har jag fått berättat om den omgestaltning som ni har gjort och som gör att ni kan använda kyrkan på många fler sätt än tidigare, både under helg och vardag. Det leder dessutom till att kyrkan kan vara mer öppen då det på ett naturligt sätt finns människor på plats. Ett smakprov på detta var torsdagens lunch då vi fick avnjuta en delikat morotsoppa. Jag tror att detta är framtidens melodi, att samla fler verksamheter under samma tak. Vi vet att vi kommer att få knappa ekonomiska resurser och att vi måste se över vårt innehav av byggnader. Kyrkorna varken kan eller vill vi sälja och därför är det bra ifall de kan få ett bredare användning. Och här har ni lyckats väldigt bra.

Ni var tidigare två fristående församlingar och nu lever ni tillsammans i ett pastorat med ett gemensamt kyrkoråd och med församlingsråd i respektive församlingar. Vad jag förstår har det varit en process som inte alltid har varit enkel, men ni har kommit en god bit på väg och nu samsas ni väl. När jag träffade församlingsråden fanns samsyn i mycket och ett stort engagemang, både för den egna församlingen och för pastoratet. Dock fanns en viss osäkerhet om hur stort mandatet är för att vara ett församlingsråd och det tänker jag att ni behöver jobba

vidare på. Samma engagemang mötte jag i kyrkorådet där det tydligt framkom att ni vill vidare framåt. Ibland förstår jag att samtalet kommer att handla om det som saknas eller att Hilleborna undrar varför de inte får det som erbjuds i Hamrånge och vice versa. Mitt råd är att ni i stället för att jämföra församlingarna med varandra tar er utgångspunkt i de behov som finns. Ni är ganska olika som församlingar och det är rimligt att det får sitt uttryck i församlingslivet. Millimeterrättvisa är inget att sträva efter, snarare att ni så långt som möjligt kan ge svar på människors behov, i Hamrånge och i Hille.

Det finns mycket mer att säga men jag vill inte göra detta för långt och hänvisar i stället till protokollet. Innan jag slutar vill jag ändå påminna er om att glädjas över alla era goda medarbetare, både anställda, förtroendevalda och ideella. Verksamheten leds på ett utmärkt sätt av kyrkoherden Daniel och jag vill att ni stödjer och uppmuntrar honom och att ni tar med honom i era böner. Tillsammans är ni alla med och bygger upp era båda församlingar och ert gemensamma pastorat.

Mycket har förändrats genom åren men enligt gammal tradition lämna ordet fritt för den som vill säga något och jag föreslår att vi tar det i samband med kyrklunchen. När alla har fått något på sin tallrik går det bra att ta till orda.

Ingen begär ordet.

Sändningsord:

¹¹ Jag vet vilka tankar jag har för er, säger HERREN, nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp. ¹² Ni skall kalla på mig och komma och be till mig, och jag skall höra er. ¹³ Ni skall söka mig, och ni skall också finna mig om ni söker mig av hela ert hjärta. Jer 29:11-13.

Gud välsigne er alla. Jag förklarar härmed visitationsstämman för avslutad.

Hamrånge kyrka den 22 oktober 2023